

Въпросите, свързани с промените в нивата на раждаемост и възникването на нови ценностни възприятия в изграждането на семейство, са основни показатели за демографското състояние на обществото. От края на 60-те години на 20 век се утвърждават нови типове репродуктивно поведение вследствие на появата на нови семейни модели, които се свързват с теорията за втория демографски преход и са универсално явление за европейските общества. Раждането на дете не се обвързва непременно със сключването на брак. А бракът като институция престава да оказва такова силно влияние над избора на индивидите за създаване на семейство. Тези процеси се наблюдават най-рано в Холандия и скандинавските страни, а след 70-те години и в Южна Европа. Някои от факторите, обуславяващи този тип репродуктивно поведение и нагласи, се свързват с възникването на държавата на благоденствието и производството и разпространението на големи количества от стоки и блага, формиращи различен тип потребителски навици в индивидите. Те се свързват с консуматорски стилове на живот, подвижност и разпространение на голям поток от информация, които създават социални мрежи и преосмисляне на начинът, по който са устроени традиционните институционални структури- политическите партии, класите, религиозните институции и т.н. Формира се и нов светоглед, в който индивидуализмът и личният стремеж към благоденствие придобиват важно значение. Така възниква и държавата на благоденствието в Западна Европа, в която индивидите се стремят към материална сигурност. Тя от своя страна създава повече свободно време и желание за потребление, и търсене на разнообразен начин на живот. В резултат на късноmodernите ценности и поведенчески стратегии се оформя новият облик на репродуктивната картина на западно-европейските общества. Тя се изразява в по-ниска раждаемост и брачност, поява на нови семейни форми- еднополови семейства, семейно съжителство без сключен брак, нестабилност на отношенията и брачните съюзи, късни преходи към раждаемост. Всички тези процеси са описани и представени от Р. Лестааг и Д. ван де Каа, които изграждат теорията за Втория демографски преход. Според тях този процес се разгръща на няколко последователни вълни, които са свързани с процеса на глобализация.

Вторият демографски преход в България се развива след падането на социалистическия режим и се характеризира с промени в нивата на раждаемост, което се дължи на промяна на ценностните възприятия и поведенческите стратегии на индивидите.